

Назив природног добра

„Прераст Самар“

Врста природног добра:

Споменик природе – гео(морфо)лошки

Београд, 27.12.2018

Прераст Самар

Прераст Самар, као природни споменик, геоморфолошког карактера, заштићен је Решењем бр. 020-60/79-01, Скупштине општине Жагубица, од 06. јула 1979.године.

Заштићени природни објект налази се на подручју општине Жагубица, катастарска општина Мали Камен, на реци Перасту. Заштитом је обухваћен као заштитна зона и простор око прерасти. Укупна површина заштићене зоне износи 40, 20, 13 ha.

Прераст Самар налази се у долини реке Пераста, кратке леве притоке Мале Тиснице, на надмоској висини од 690 метара. Прераст је удаљена око 2,5 км од ушћа реке Пераста у Малу Тисницу. На тој дужини река Пераст је усечена у кречњачким стенама, тако да овај део њене долине има облик изразите клисуре са веома стрмим уздужним профилем речног корита у коме се јављају слапови, водопади и бигрене наслаге.

Прераст је велики камени мост који у виду свода преграђује долину Пераста у њеном најужем делу. Висина овог великог каменог лука износи 17 метара а ширина у подножју 14,5 метара.

Клисура реке Пераста представља скуп извандредно интересантних и ретких појава које посматрано засебно имају облике правих природних споменика. Посебну морфолошку занимљивост Прерасти представља пећина која се налази са доње стране десног стуба око 10 метара изнад корита Пераста. Око 200 метара узводно од Самара на десној страни реке Пераст на око 3 метара изнад речног корита налази се улаз у безимену пећину чија укупна дужина износи 215 метара. Пећину красе многобројни сталактити, саливи, драперије као и полиране пећинске перле.

Површина заштићене зоне углавном је обрасла чистом састојином букве. Местимично на остеоњацима стрмих и каменитих падина и кречњачких блокова појединачно и групимично расте јоргован, храст, цер, папрат, купина и друге биљне врсте.